

Sprawa C-214/07

Komisja Wspólnot Europejskich przeciwko Republice Francuskiej

Pomoc państwa — System pomocy — Niezgodność ze wspólnym rynkiem —
Wykonanie decyzji — Odzyskanie przekazanej pomocy — Całkowita niemożliwość
wykonania

Opinia rzecznika generalnego E. Sharpston przedstawiona w dniu 12 czerwca
2008 r. I - 8360

Wyrok Trybunału (druga izba) z dnia 13 listopada 2008 r. I - 8380

Streszczenie wyroku

1. *Skarga o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego — Niespełnienie obowiązku odzyskania przyznanej pomocy — Środki obrony — Całkowita niemożliwość wykonania — Kryteria oceny*
(art. 10 WE, art. 88 ust. 2 WE; rozporządzenie Rady nr 659/1999, art. 14 ust. 3)
2. *Pomoc przyznawana przez państwa — Odzyskanie bezprawnie przyznanej pomocy — Obowiązek — Beneficjent będący przedmiotem postępowania upadłościowego — Ustalenie dłużnika w przypadku zbycia aktywów — Beneficjent korzystający z przewagi konkurencyjnej*
(art. 88 ust. 2 WE)

3. *Skarga o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego — Nieprzestrzeganie decyzji Komisji w sprawie pomocy państwa — Niewykonanie decyzji — Obowiązek zbadania przez Trybunał zarzutu opartego na braku informacji ze strony Komisji o środkach wykonawczych — Brak*
(art. 88 ust. 2 WE)

1. Jedynym argumentem, jaki państwo członkowskie może przytoczyć na swoją obronę wobec skargi Komisji o stwierdzenie uchybienia na podstawie art. 88 ust. 2 WE, jest całkowita niemożliwość prawidłowego wykonania decyzji nakazującej odzyskanie. W przypadku trudności, Komisja i państwo członkowskie w oparciu o ustanowiony w art. 10 WE obowiązek lojalnej współpracy muszą w dobrej wierze współpracować w celu pokonania trudności w pełnym przestrzeganiu postanowień traktatu.

Przesłanka całkowitej niemożliwości wykonania nie jest spełniona, gdy państwo członkowskie ogranicza się do poinformowania Komisji o trudnościach natury prawnej, politycznej lub praktycznej, z którymi wiązałyby się wykonanie decyzji, nie podejmując względem przedsiębiorstw, których to dotyczy, rzeczywistych kroków zmierzających do odzyskania pomocy i nie przedstawiając Komisji alternatywnych sposobów wykonania decyzji,

pozwalających przewyciężyć te przeszkody.

(por. pkt 44–46, 50)

2. Przywrócenie stanu poprzedniego i wyeliminowanie zakłóceń konkurencji wynikających z bezprawnie przyznanej pomocy może, w odniesieniu do przedsiębiorstw beneficjentów, którzy zaprzestali działalności i są przedmiotem postępowania upadłościowego, co do zasady dokonać się poprzez wpisanie wierzytelności z tytułu zwrotu danej pomocy na listę wierzytelności. Jeżeli termin zgłaszania wierzytelności upłynął, władze krajowe powinny, jeżeli tylko taka procedura istnieje i jest nadal otwarta, wszcząć postępowanie mające na celu przywrócenie terminu po jego upływie, co pozwoliłoby na zgłoszenie wierzytelności po terminie. Gdy beneficjenci zaprzestali działalności i zbyli swoje aktywa, władze krajowe muszą sprawdzić, czy warunki finansowe przeniesienia były zgodne z tymi panującymi na rynku. Jeżeli tak było, wówczas element pomocy został wyceniony według cen rynkowych i włączony do ceny sprzedaży w ten sposób, że nie można uważać nabywcy za

uprzywilejowanego względem innych przedsiębiorców na rynku. W przeciwnym wypadku nie można wykluczyć tego, iż dokonujący zbycia może zostać zobowiązany do zwrotu danej pomocy, jeśli zostanie ustalone, że w rzeczywistości zachowuje on przewagę konkurencyjną związaną z korzystaniem z pomocy. W celu sprawdzenia finansowych warunków zbycia władze krajowe mogą uwzględnić w szczególności jego formę, np. przetargu publicznego, który z założenia zapewnia sprzedaż na zasadach rynkowych, lub ewentualną opinię biegłego, która może zostać sporządzona w odniesieniu do transakcji zbycia. W przypadku gdy aktywa zostały nabyte przez wielu różnych nabywców, nic nie stoi na przeszkodzie, by sprawdzić, czy warunki finansowe każdej z transakcji były zgodne z tymi panującymi na rynku. Jeżeli zbycie aktywów miało formę umowy, odzyskanie pomocy od nabywców nie może zależeć od wyraźnego powołania się na przeniesienie pomocy w tym akcie. Aby odzyskanie pomocy mogło mieć miejsce, nabywca musi posiadać wiedzę na temat istnienia pomocy i wszczętej procedury kontrolnej Komisji.

W świetle tych uwag państwo członkowskie pozwane w ramach skargi o stwierdzenie uchybienia zobowiązaniom nie może ograniczyć się do powołania ogólnych i abstrakcyjnych twierdzeń, nie odwołując się do konkretnych przypadków szczególnych, zbadanych w świetle wszystkich działań rzeczywiście podjętych w celu wykonania decyzji.

(por. pkt 56–63)

3. W ramach skargi Komisji o stwierdzenie na podstawie art. 88 ust. 2 WE uchybienia zobowiązaniom Trybunał nie musi badać zarzutu zmierzającego do stwierdzenia naruszenia po stronie państwa członkowskiego, w związku z faktem niepoinformowania Komisji o środkach wykonania decyzji uznającej system pomocy za niezgodny ze wspólnym rynkiem i nakazującej odzyskanie udzielonej pomocy, gdy to państwo członkowskie właśnie nie przystąpiło do wykonania ciążących na nim zobowiązań w wyznaczonym terminie.

(por. pkt 67)